

کانی بالیسم

مقدمه :

یکی از انواع بیماری هایی که در اکثر مرغداری ها به چشم می خورد ، بیماری کانی بالیسم یا همنون خواری است که در اثر این بیماری مرغ ها بهم نوک زده و یکدیگر را زخمی کرده و باعث تلفات زیادی در مرغداری می شود و از این راه به مرغداران زبان فراوانی می رساند. این بیماری در نژادهای سبک بیشتر از نژادهای سنگین مشاهده می شود .

دلایل بروز بیماری با اختصار بشرح زیر می باشد :

- ۱- تغذیه دائم جوجه ها با دان پلت
- ۲- زیاد بودن ذرت در جیره غذایی
- ۳- ناکافی بودن تعداد آبخوری ها و دانخوری ها
- ۴- نبودن غذا در دانخوری به مدت طولانی
- ۵- تعداد آشیانه کم تخمگذاری
- ۶- زیاد بودن نور سالن یا شدت نور در سالن
- ۷- تراکم بالای جوجه ها در واحد سطح
- ۸- بالا بودن درجه حرارت محیط
- ۹- کمبود میزان پروتئین و مواد معدنی جیره
- ۱۰- وجود انگل های خارجی مانند شپشک و کنه مرغی
- ۱۱- تهویه نامناسب
- ۱۲- نقص در کیفیت و کمیت دان
- ۱۳- عدم نوک چینی مناسب

و بطور کلی هر عاملی که در مرغان موجود در سالن ایجاد استرس می کند و عکس العمل آن ها را به صورت نزاع بین مرغان و همنون خواری سبب می شود .

حالات مختلف همنون خواری :

۱- نوک زدن به مقعد:

این گونه عارضه در مرغان تخمگذار که تولید زیادی دارند ایجاد می شود ، بخصوص در هنگامیکه مقعد بر اثر عبور تخم از لوله تخم زخم شده و خونریزی می کند ، در این حالت ممکن است دستگاه تولید تخم مرغ بطور کلی بیرون کشیده شود. وقتی مرغ تخم می گذارد و به علت عدم تناسب رشد آناتومیکی دستگاه تناسلی و رشد مرغ ، تخم مرغ به زحمت از مرغ خارج شده و خونریزی و یا قرمزی ناحیه مقعدی را سبب می شود، که سبب تحریک مرغان و نوک زدن و تقلید کردن سایرین و گسترده گی بیماری می شود. البته گاهی کانی بالیسم با پرولاپس واژن در تشخیص به اشتباه می افتد ولی این نکته را باید دانست که گاهی همین نوک زدن به مخرج سبب بیرون کشیدن روده پرنده و مرگ پرنده می شود .

۲- نوک زدن به ناخن ها

این حالت در جوجه های کوچک دیده می شود . علت آن بیشتر دور بودن از دانخوری و از منابع حرارتی و یا بالا بودن دانخوری ها از سطح زمین است که در این صورت جوجه به بستر خود نوک زده و ضمن آن ناخن سایر جوجه ها نیز نوک زده می شود.

بنابر این بهتر است در دو سه روز اول کف بستر را با کاغذ پوشانده تا از خوردن آن جلوگیری شود و سپس کاغذ ها را برداشت و همچنین غذا را در دانخوری های بشقابی مخصوص جوجه در زیر ویا نزدیک منبع حرارتی قرار داد.

۳- خوردن پر:

این حالت در گله هایی دیده میشود که که کمبود عناصر غذایی دارند . انگل های خارجی نیز سبب بروز چنین حالتی می شوند و اگر اندازه پرها بزرگ باشد باعث خفگی حیوان می شود .

۴- نوک زدن به سر

این حالت معمولاً پس از زخم شدن تاج و غبغب در اثر یخ زدن یا پس از جنگیدن شروع می گردد و با دیدن یک لکه خون بر روی سر مرغ هم نوع خواری تحریک می شود.

پیشگیری و درمان کانی بالیسم:

- ۱- مقدار پروتئین خوراک ، بخصوص پروتئین حیوانی یک تا دو درصد اضافه شود.
- ۲- سلولز خوراک را به وسیله سبوس و جو زیاد نمایید .
- ۳- هوای پاک و ملایم و یکنواخت برای مرغها تامین نمایید.
- ۴- اگر بستر زیاد خشک یا زیاد تر نباشد ، روزانه مقداری گندم یا جو در بستر ریخته شود که مرغها مشغول جمع آوری آن شوند .
- ۵- کاهش نور دهی تا حدی که کارگر فقط بتواند جلوی پای خود را ببیند .
- ۶- اگر در خوراک کمترین اثر کپک زدگی دیده شود آن را عوض کنید.
- ۷- تعداد مرغ ها بیش از پنج قطعه در متر مربع نباشد.
- ۸- افزودن نمک نیز به مقدار دو درصد برای مدت چند روز توصیه می شود
- ۹- مرغ های تخمگذار اگر روی زمین نگهداری می شوند باید چند هفته قبل از شروع تخمگذاری به لانه تخمگذاری منتقل شده تا با محیط جدید آشنا شوند و این لانه ها در محل های نسبتاً تاریک قرار داشته باشد.
- ۱۰- لوازم و تجهیزات مرغداری باید متناسب با تعداد مرغ ها باشد.
- ۱۱- نوک مرغ ها باید برطبق اصول معینی چیده شود.

- ۱۲- تراکم مرغها در آشیانه کم شود.
- ۱۳- انگل‌های خارجی اگر هست از بین برده شود.
- ۱۴- غذا و آب به حد کافی در اختیار گذاشته شود .
- ۱۵- افزایش میتیونین به جیره توصیه می شود.
- ۱۶- با ریختن دانه های صدف و یا سنگریزه در بستر مرغان مشغول می شوند .

مرکز اطلاع رسانی طیور ایران

www.bankpoultry.ir

<https://t.me/bankpoultry>